

הרבי אברהם בוטרמן

בעניין כסף וחפצים שייצאו ממכונה אוטומטית בהתשבת אבידה

שאלות:

א. יעקב הכנסים שקל למכונת משחק שמווציים ממנה חפצים ע"י מנוף והשב שיש לו אפשרות לנסיון אחד בלבד ולא הצליח להוציאו והלך לו, למעשה מה שקרה במכונה זו אפשר לשחק עד שמווציים הפעם בלבד והוא שמעון ושייחק במכונה והוציאו שערן. למי שיידח השערן יעקב או לבעל המכונה. ומה על המוצא לעשותה.

ב. כאשר המכונה הוצאה עודה והקונה לא ידע והלך, למי שייך העודה. וכן בשחציאת המכונה שני דברים והולוקת לכך אחד והלך למי שייך החפץ הנוסף.

תשובות:

תחילת נדון בשאלת הראשונה למי שייך החפץ מבחינה קניינית, לבעל המכונה או לייעקב. ואח"כ נדון מה מוטל על שמעון לעשותה בחפץ.

נתכוון לקנות הכסף. וא"כ לכאורה גם כאן הקונה לא נתכוון לקנות החפץ או יכולות להפץ אלא לשחק בלבד, וא"כ לא קנה הלוקח וייה שייך לכאורה לוה שמצוין אה"ב. [ואין להלך ולומר דודקן בבדיל שהיה מהופה וא"א היה לדעת שבתווכו כסף לבן לא קנה הקונה הראשון, אבל בשקונה דבר מסוים ואורתו דבר שווינו שונה (כגון שחשב שהוא כסף ולמעשה הוא זהב לבן) כיון שתהנוון לאותו חפץ אפשר שיקנוו, וא"כ הה'ה כאן שבל שלא ידע הוא רק אפשרתו לוכות בחפצים, דאף אי נימא הכי, מ"ט כאן לא ידע כלל על קיומו של חלק נוסף ומהותי במכר, ודומה ממש לMahonפה. ועוד, שאף בציור הנ"ל (בשלא ידע שוווי ובדו) כתוב בפתח' (שם

א. אי דומה לקנה טבעה בחזקת בדיל
ונמצא זהב

לכאורה יש לראות בייעקב הקונה שנתכוון לקנות יכולות לשחק אחד מבעל המכונה וויש לעיין אם יש איסור אסמכתה בכח"ג ואין כאן מקום ובעל המכונה נתכוון תחת לו חפץ מהפציו, שהרי מצד בעל המכונה אפשר לשחק עד שודאי יקח חפץ, נמצא שהוא מוכר את החפץ שיזיא הקונה תמורה אותו השקל. ולכאורה יש לדמותו לדברי המרדכי (ב"מ פ"ב סי' רנ"ח) המובאים להלכה ברמ"א (סי' רל"ב סי"ח) באחד שכנה מעכו"ם בדיל ומכרו לישראל חבירו ונמצא שהיה תוכו כסף ותבעו ישראל הראשון שהיה אונאה ופטרו אבי העורי דלא זכה בו כיון שלא ידע ולא

শמוֹצִיאוּ הוּא רָק עַל דֻּעַת שִׁיקְנָה הַקּוֹנָה. וַיֵּשׁ שֶׁרְצֹוּ לִוּמֶר שַׁבְגַּנוּ מִיד שְׁקִיבָּל הַכְסָפֶ שַׁוּב אֵין דַעַתוֹ עַל הַחֲפִזֵּן, וְאַנְיָנוּ שִׁיקְנָה הַיְשָׁרָאֵל וְלֹבֶן יֵצֵא מְרַשּׁוֹתוּ וְכָמוּ שְׁנָתְיהִיאָש מִמְנוּ, מִשְׁאָכְבָּב בִּישָׁרָאֵל שְׁרוֹצָה לְעַמּוֹד בַמְקָחוֹ וְשִׁקְבָּלוּ הַקּוֹנָה, אַינוּ הַפְּקָר [עַיִן] בָאָורֶךְ בְחִידּוֹשֵׁי הַגְּרִ"שׁ שְׁקָאָפֶן]. וְלֹפִיְיוֹז הוּא דִין מִיּוֹחֵד בְנֵי שְׁמַפְקִיר הַחֲפִזֵּן וְאַין לְלִמּוֹד לְעַנְיִינִינוּ, וְכָאן בַּיּוֹן שְׁלָא קְנָאוּ הַקּוֹנָה לֹא יֵצֵא מְרַשּׁוֹת מִוּכָר דִּוִיצָא רָק עַיִן קְנָין אוּ מִזְרָחָה.

ד. מִדְמָה לְמַזְכָה מְתָנָה לְתַבִּירוּ וְאָמַר אֵי אָפְשִׁי

אַלְאָ שָׁאַבְתִּי יִתְבּוֹן דְבָנִידּוֹן דִין הָוי הַפְּקָר דָאִיתָא בְגַמְיָה בְרִיתּוֹת (דָף כ"ד ע"א) אָמַר רַלְלַה הַנוֹתָן מְתָנָה לְחֶבְרוֹן וְאָמַר הַלָּה אֵי אָפְשִׁי בָהּ כָל הַמְחֹזִיק בָהּ וְכָה בָהּ. וּבְאיָר רִשְׁבָ"ם (ב"ב דָף קְלִ"ח ע"א ד"ה בָאָן) אָתְ דָבְרִי רַלְלַה דְמִירִי בְשָׁאָמָר כָן קוּדָם שַׂוְכָה וְאַינוּ זַוְכָה בְע"ב אַבְלָ אַינוּ חֹורֶן לְנוֹתָן בֵין שְׁכָבָר סִילָק עַצְמוֹ מִהָם וְהָוִי הַפְּקָר. אַבְלָ רַוְבָּהּ הַרְאָשׁוֹנִים פִירְשָׁוּ דָבְרִי רַלְלַה דְמִירִי בְשִׁשְׁתָק בְתְחִילָה זַוְכָה וְכָה וְאַח"ב אָמַר אֵי אָפְשִׁי שָׁאוֹ אָמַתְפֵרֶשׁ לְשׁוֹן הַפְּקָר הָוי הַפְּקָר, וְאָמַ לָאו שָׁאַנוּ רַוְצָה בְמְתָנָה לֹא אָמַר כְלָום בַּיּוֹן שְׁכָבָר זַוְכָה. אַבְלָ אָמַ בָל לֹא רַצָּה לְזַוְכוֹת חֹורֶן לְנוֹתָן דְהֹא סִילָק עַצְמוֹ מְהֻנְכָסִים עַל דֻעַת שִׁיקְנָם הַלָּה וְאָמַר לֹא רַצָּה לְקַבֵּל נִמְצָא דָלָא יֵצֵא מְרַשּׁוֹתוּ. וּבָן תְמָה עַלְיוֹ הַרְא"ש בְב"ב (פ"ח ס"י נ"א). וְא"ב דִין וְהָוּ לְכָאָרָה מְחֹלֹקָת רָאשׁוֹנִים כָאָשָׁר הַמִוּכָר אוּ נְוֹתָן מְזִיאָה

סְק"ח) בְשָׁם עֲבוֹדָת הַגְּרָשָׁוֹנִי שַׁרְצָה לְחַלְקָה בְנֵילָל אָוֹלָם הַלְבּוֹשׁ לֹא חַלְקָה בָהּ, וְכָן מְסִיקָה]

ב. יְהוָדִי שְׁמָכָר טְבָעָת בְחִדְקָת בְדִיל אָוֹלָם אֵין לְדָמוֹת אֶת הַנְּדָוֹן שְׁלַפְנִינוּ לְדָבְרֵי הַמְּרַדְכִי שְׁחָרֵי כָל דָבְרֵי הַמִוּכָר הַרְאָשׁוֹן הָיָה גַוִי וְאַפְ שְׁלָא הַוּכָר בְּרַמְ"א] וְאַיְן אָוֹנָאָה לְגַוִי כְמַבּוֹאָר בְחַוּמָם (ס"י רַכְבֵ"ז סְכִ"ו) וּמְטוּתוֹ מוֹתָרָת וְהָוִי הַפְּקָר וְמְצִיאָה, כָל הַקּוֹדָם וְכָה, וְהַנְּדוֹן שָׁם מַיְ וְכָה רַאשָׁוֹן. אַבְלָ אָמָ הָיָה הַמִוּכָר הַרְאָשׁוֹן יִשְׁرָאֵל, הָרֵי וְהַשִּׁיךְ לְמוּכָר. וּוְאָמָ הַמִוּכָר יִדְעָ, יִתְבּוֹן דְשִׁיךְ לְשִׁנְיָה מִדיָן דֻעַת אֶחָרֶת מַקָּנָה כְמַבּוֹאָר לְהַלְןָ אֶת חַ[.] וְא"ב כָאָן בְשִׁשְׁ טָעוֹת לְקּוֹנָה, בִּצְדָקָה יֵצֵא מִהַמִוּכָר (בְּעַל הַמִכּוֹנָה) אָמָ לֹא קְנָה מִמְנוּ הַלוּקָת, הָרֵי וְהַעֲדָה בְרָשׁוֹתוֹ וְלֹא שִׁיךְ לְמוֹצָא.

ג. אֵי דּוֹמָה לְנַכְסִי עַכְוּם

הָרֵי הָמָ בְמַדְבָר

וְמַצִּינָנוּ מִקְרָה דּוֹמָה בְסִוגְנִיא בְבָב (דָף נ"ד ע"ב) אַ"ר יְהוָדָה אָמַר שְׁמוֹאֵל נַכְסִי עַכְוּם הָרֵי הָמָ בְמַדְבָר כָל הַמְחֹזִיק בָהּ וְכָה מ"ט עַכְוּם מִכִּי מַטִּי זַוְויִ לִידִי אַסְתָּלָק לְיהִי יִשְׁרָאֵל לְקָדָע דְמִטִּי שְׁטָרָא לִידִיה, וְהָוֹבָא לְחַלְכָה בְחַוּמָם (ס"י קְצִ"ד). הָרֵי שְׁהַמִוּכָר מַבָּר וְהַקּוֹנָה לֹא סְמָכָא דֻעַתוֹ לְקָנָות, דְעַדְיָן אַיְן שְׁטָרָא יֵצֵא הַחֲפִזֵּן לְהַפְּקָר, אַלְאָ שְׁכָבָר עַמְדוֹ בָהּ הַאַחֲרּוֹנִים שְׁלָא מַצִּינָנוּ דִין וְהָרֵי שְׁהַמִוּכָר אוּ מִזְיָיאוּ מְרַשּׁוֹתוּ, דְכָל מַה

שما לא קיבל, ולבן הנוטן מצידו כבר יותר על החפץ, והוא הפקר. ולהרא"ש חישיןן, ולא ניתנו אלא ע"ד שיסכימים הולוק לקיבלו. נמצא שכאשר המוכר מתכוון בכלל אופן להקנות לולוק יצא החפץ מרשותו והוא הפקר לכ"ע, ובן בקונה מניי אף לדעת הרא"ש הוא הפקר, בין שלא עלהה על דעת המוכר שהЛОוק לא סמכה דעתו.

ג. בנידון דין אי יוצא להפкар ללא קניין
א"ב אף בנידון דין יש לדון בן שחרי המוכר אינו יודע כלל מיהו הקונה, ולאחר שנותנים המענות במכונה שוב אין הדבר בשליטהו להסביר או לא, מיד הוא מתרצה שיצא החפץ מרשותו בכלל אופן, ובן מצד המוכר הרי הוא הפקר ויהיה זה הדין לכ"ע בין לרשב"ם ובין להרא"ש.

אלא שלדברי הנטה"מ (ס"י קצ"ד סק"ז) כל מה ריוצא להפкар הוא ע"י קניין של הצד הגוי, ולפי"ז בגין צrisk להיות של קניין מצד הקונה. ובאן יש לדוןஇו, מעשה קניין נעשה הלא רק שלם כספ, וכסקף לא קונה ממולתן רק למי שפרע, וצ"ע אם זה יכול להוציא להפкар. ועי" באמרי ברוך (ס"י קצ"ז) על הסמ"ע (סק"ט) שהביא שיטת הר"י מג"ש שבכל זמן שהמוכר לא מחויר המענות, יש לולוק קניין בגין החפץ. ווע"ע בשווי"ת מהנה חיים (ח"ב ס"י ל"א) שכשאין החפץ ברשות מוכר, שאין טעם שיאמר שמא נשרפו חיטיך, קונה בכסקפ.

החפץ ממנו והמקבל לא קיבל אי הוא הפקר.

ה. קושיא בדברי הנטה"מ
אלא שכבר פסקו הטור ושו"ע (ס"י רמ"ה ס"ז) שלא כרשב"ם, דכאשר לא זוכה המקובל הרי החפץ חור לבאים הראשונים. אלא שיש מקום לומר רבנידון דין בו"ע יודו לרשב"ם שאין החפץ חור לבאים, דנטה"מ (ס"י קצ"ד סק"ב) ביאר הטעם דהקונה קרע מניי בכסקפ הוא הפкар ובישראל אין הפкар אף במקרים שכותבים שטר שעדיין לא קנה הקונה וכותב דבישראל ידע המוכר שלא סמכת דעת הקונה ואף הוא לא גמר ומKENI משא"ב בניו שאינו חושב שהישראל חושבו לאנס והוא גמר ומקנה ובן מצידו כבר יצא מרשותו ורק לרשות הקונה לא נכסם. והביא ראייה לדבריו ממשית רשב"ם הנ"ל. ולכואורה יש לתמוה הרי רשב"ם הוא דעת יחיד ולא פסקו במוחו הטור ושו"ע בנ"ל, וכייד מבאר באן הנטה"מ דברי שמואל להלכה ע"פ רשב"ם. (בן הקשה במילוי משפט וע' מה שת"י שם)

ו. ישוב דברי הנטה"מ

אף לשיטת הרא"ש

אלא נראה לבאורה בכונתו ע"פ דבריו (ס"י קצ"ה סק"א) בביור מחלוקת רשב"ם והרא"ש שנחלקו אי חישיןן שלא ירצה המקובל לקבל המתנה בגין שושונא מתנות יחיה או שכיוון שבנ"א בד"כ רוצים במתנה לא חישיןן שלא קיבל המתנה. רשב"ם ס"ל שלא חישיןן

שיעורין בנתיה"מ (ס"י ר' ס"ק י"ד) דדעת אחרת מקנה מהני רק בשבשעת הקניין עצמו דעת המוכר שיהיה לקניין, אבל כאן אין המוכר יודע מזה באותה שענה, וליבא דא"מ. ובדברי הנתיה"מ נראה לפ"י מה שביאר הקצח"ח (ס"י רל"ה סק"ד) דדא"מ מהני דהמוכר בשליח הלוקח או המქבל, וא"כ כל מה שישיך שיוכה, הוא רק בשיעודו מזה בשעת הקניין. ויעירון בקצח"ח (ס"י רע"ה סק"ד) שהקשה סתירה בדברי הרaab"ד ולא תירין סברת הרaab"ד באופן זה וכמ"כ ס"ל הכתיב, אלא שככל דברי הנתיה"מ מה מה בדעת הרaab"ד שם, אבל הطور פליג עלייו וס"ל דקינה אפי' בכה"ג. אולם למש"ב הנתיה"מ (ס"ק ט"ז) שם א"כ הطور פליג מטעמא אהרינא דהוי בתצורה שokane שלא מדעתו, ואכמ"ל. ועוד תלוי אי שייך זכיה במכר. ועיין מש"ב בזה קצח"ח (ס"י ק"צ סק"ב) ונתח"מ (שם סק"ג) ואולם בשוויית רע"א (ס"י ל"ז) ד"ה אמנים ג"ל כתוב שאין חלק בזה ובכ"א אמרין דדא"מ קנה.

ולפ"ז בנדון דידן אם יש קניין בסוף, יהיה שייך החפץ ללוקחת, ואצלו هو יוש, אלא שיש לומר שהוא יוש שלא מדרעת, כיון שלא יודע שזכה שיצטרך להתייחס ממנו, וכייל באבוי שלא הוא יוש, וא"כ לפי צד זה לא יוכל לזכות בחפץ.

ט. העולה לדינא

אך צד זה שיהיה חפץ זה אסור מצד יוש שלא מדרעת, הוא רחוק. שצ"ל

זהו חידוש גדול, ונחלה עליו החידושי הר"י"מ (ס"י קצ"ח סק"ה) ושער המשפט שם) אלא שלפי מה שנראה בש"ך שם (ס"י קצ"ד סק"ד) א"צ קניין כדי שיהיה החפץ הפקר, וכן לפי מה שביאר הנרש"ש (חוובאו דבריו לעיל אות ג') בكونה מגוי הטעם דהוי הפקר, שהגוי סילק דעתו מן החפץ. א"כ בדין נמי הי הפקר, כיון שלא צrisk קניין. (וע"ע דרישא (ס"י ק"ט סוס"ז) דבשחشب שיוצאה ממנו, הוא הפקר. ועי" נתיה"מ (שם סק"ד) שחלק בזה)

וא"כ עלה בידינו דלשיטת הנתיה"מ שייך החפץ עדין לבעל המבונה, ואין להוציאו החפץ מהמבנה, כיון שלא יצא מרשות מוכר. ולשיטת הש"ך, הרי חפץ זה בחפקר וכל הקודם לזכות בו זכה. ורק אי נימא שאין בעל המבונה מקפיד שאחר יקח החפץ, כיון שקיבל כספו וממילא לא מקפיד מי יקחנו, יתבן ואף לפי הנתיה"מ דאף דלא ובה הלוקח, אבל המוכר עדין מוכן שיקחוהו ולא חזר מהסכמה זו, א"כ יתבן אף לדבריו מותר בעת לזכות בזה מהמוכר.

ת. אי שייך ללוקח

מדין דעת אחרת מקנה

ונראה להוסיף דלפי מה שכתבנו באות ז' שיתבן והקניין בסוף מועל להוציא מהמוכר, יש להוסיף שיתבן ומוסיל להכנים ג"ב ללוקחת. ואע"פ שלא נהכוון לקנות, מ"מ הרי איכא דעת אחרת מקנה, והמוכר מתכוון להקנות, ובמובואר בוגמי ב"ב (דף מ"א) גבי רב ענן שקל בידקה בארעה וכו'. אלא

המכונה, ואו לבוארה ראוי להזכיר לבעל המכונה. ואם כבר זכה לעצמו, יכול למסוך ע"ז שחייב בהפקר (כנ"ל באות ט)

יא. עודף הנמצא במכונה
ולפ"ז ה"ה בעודף הנמצא במכונה יהיה הדין כנ"ל באות י'. אלא שיש והכסף אינו עודף, אלא כסף שלא נתקבל ע"י המכונה, והואתו כסף החוזר ללקוח. ובכח"ג הוא יאוש מצד הלוקח ולباءורה הוא יאוש מדעת, שהרי יודע שלא קיבל הכסף חזרה, ולכן בכ"א הרי הוא של מוצאו. [ועין סוף אות י"ב כשית סימן במנין המעות]

ולباءורה היה ניתן לומר שישיק לבעל המכונה שזכה בו מדין חצר, שהרי כתוב הנתח"מ (ס"י ר' סק"ג) שכלי שיש לו רפנות הוא חצר המשתרמת. אלא שנלע"ד דהואיל ומקום זה עשוי שיקחו ממנו העודף תדריך, בה"ג לאו משתרם הוא, ובعين מצא בחנות דאמרין הרי הוא של מוצאו ולא זכה בעל החנות אף שהוא בחצרו ועומד בצדיו שלא סמכת דעתיה הרבה מצויים שם (שו"ע ס"י ר"ס ס"ה, ובש"ך ס"ק י"ח). וממצאת בשות' בית יצחק או"ח (ס"י ר"א אות ג') כתוב גבי קופות צדקה שאם אינם סגורות, הרי חצר שאין מהשתרת, וק"ו כאן.

יב. בשעהודף שייך לлокח
ואולם אם הלוקח חושב שהמכונה בלעה את הכספי, ורוצה לתובע מהבעליים, א"ב לא נתיאש ממנו והוא יאוש שלא מדעת.

שהליך קנה בכסף למורי ולא רק למי שפרע, וכרע"א שקנה לוקח בכח"ג. ובין נראה יותר לנוקוט לדינה שלא זכה הלוקח בחפץ, ובין לשיטת הש"ך (ס"י קצ"ד) הוא הפקר, ולנתיה"מ הוא של מוכר (כפי שתבהיר לעיל אותן י' בארכות). ולכן מן ראוי להשאיר זאת למוכר אולם אם כבר זכה בזה מסתבר שיאכל להשאיר אצלו, דאפשר שהוא בחפקר, וכן נ"ל.

ו. בשחוציאת המכונה דבר נוסף
ومמילא להנ"ל ה"ה במקרה השני בשחוכונה מוציאה דבר נוסף והLOCKה לא ידע והלך, שאינו שייך לLOCK עדין, אלא למוכר או שהו הפקר לפי הצדדים באות י'. רק שכאן יש צד נוסף והוא שכאשר יצא מהמכונה דבר נוסף, שוב הוא כמנה במקום שאינו משתמר ברה"ר. ואף אי הוא של בעל המכונה, מתיאש מזה. אלא שלباءורה הוא ביאוש שלא מדעת, וכייל שלא הוא יאוש. אלא שנראה דכלפי בעל המכונה שיודע שהחפץ והוא ממן הוא כמו התאים ותרמים המבוואר בוגם דהו יאוש כיון דעבידי דנטרי מתיאש מהנופים אף קודם נפילתם והוא יאוש, וזה י"ל כאן. ואף שאין מצוי שישבחו את החפץ, מ"ט כיון שמצו שחהפץ יוצא למקום שאינו שומר, מה לי אי נשאר שם או שהLOCKה לוקחו, ודוק". וכך נראה שכח"ג הוא בכ"א הפקר, אלא שלباءורה ב"ז אם מכונה זו עומדת ברוחב שרוב העוברים בו אינם שומרי מצוות, שהמושג יקחו. אבל במכונה הנמצאת בישיבה ובdry הרי לבוארה המקום משתמר לבעל

המכונה, א"כ מעולם לא נתחייב בחזיב
השובה כיון שהוא כעומד לכך שיצא
עדוף והו כיוש מודעת, כמו כן, א"כ לא
יהי כלל מהויב בהשבה, אף לפ"ז
מספק מותר כאן.

עוד יש לצרף סברת מהרש"ם (ח"ב סי' קנ"ו) שבتاب, דכאשר ראה אדם שעובר
כאן ונפלת מטבח באופן שאם ממנו נפל
ודאי לא משמש עדיין, ואם מאחר תלינן
שמשמש בכיסו,داولין בתר רובא
rulema ואמרינו semua מאחר ומשמש,
וחמתבע מותר. וא"כ ג"כ מסתבר שרוב
הכסף הנמצא באותו מקום הוא מעורף
המוכר וא"כ אולין בתר רוב ומותר
להשתמש. אח"כ הרואני שבס' השבת
אבודה כhalbכתה הביאו תשוי הגרא"ט
פינשטיין (תש"י כ"א) במצא כספ
במבנה שצורך להבריז אם יש סימן
במנין המנות וכדו' [במקום שרוב
ישראל], אולם הוא לא דין שם כלל אי
יש צד שהכסף הגיע מבעל המכונה רק
ששיך למי שם את הכסף במכונה.

א"כ יש לנו ספק, שמא הכספי של בעל
המכונה [שיצא מהמכונה], או משל
הokane. ואם זה שלokane יש להסתפק
האם לא ידע כלל שנפל ורוצה לתבוע
את בעל המכונה שלא הוא יאוש או
שהוחשב שנפל בטעות לא בגין המכונה
או שלא שם לב שם יותר, וא"כ הוא
יאוש מדעת כיון שיודע שהכנים את זה
ואינו חושב ליטלו. (ואפשר דהוא כיוש
בטעות עי' קצח"ח (סי' קמ"ב סק"א))
ובכח"ג יתכן וחשיב בספק ספיקא האם
של לוקח או לא ואם של לוקח האם
התיאש או לא. ועי' רע"א בר"ח
שבמקומות ס"ס כגון שמחצה גוים
וממחצה ישראל, והוא ספק semua של גוי
ואפי' אם של ישראל, שמא ידע. ובתב
שמוטר להשתמש, וא"כ גם בנידוני דין
לכארה א"צ לחוש לו. ועי' בש"ת
מהרא"ט שיק (חו"ט סי' כ"ט) שר"ל
שבכאשר יש ספק אם היה חיוב השבה
כלל מותר מספק, ורק בספק אם נודע
לבעליים כיון שהיא רגע אחד שלא נודע
והו החפץ מהויב בהשבה מחמירם
מספק. וא"כ כאן אם שיק לבעל

העולה לדינא:

- א. כאשר נשארה אפשרות להוציא חפץ מהמכונה, אם הוצאה כבר יכול להשאירו
אצלו.
- ב. כשהמכונה הוצאה דבר נוסף והokane לאלקח, הרי הוא של מוצאו. ואם המקום
משתמר, כגון ישיבה, ניתן לבעל המכונה.
- ג. עדוף הנמצא במבנה, הרי הוא של מוצאו, אלא אם הוא במקום המשתרם כמו כן.
אם הוא מהokane ובנוון מבונה שלא מהוירה עדוף] אם יש סימן בנוון יברין, ואם לאו
רי הוא של מוצאו.